

Memòria acadèmica 2021-2022

Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat (OCDS)

Els programes de la present memòria del curs acadèmic 2021-22 s'emmarquen, d'una banda, en el conveni de la UIB amb la Direcció General de Cooperació i, d'altra, en una subvenció de la Direcció General de Participació i Voluntariat del Govern de les Illes Balears. A més, com cada any, s'ha disposat de la partida de cooperació universitària al desenvolupament del pressupost propi de la UIB.

Beques de pràctiques en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament per a l'alumnat d'estudis oficials de grau i màster de la UIB

Durant el curs 2021-22, onze (11) alumnes de quatre (4) estudis oficials han participat en aquest programa fent les pràctiques externes i els TFG/TFM en el marc d'estades d'una durada compresa entre 60 i 90 dies a quatre (4) entitats d'acollida de dos (2) països diferents:

Beques de pràctiques a països empobrits			
Estudis	Participants	Contraparts sòcies	País
Educació Infantil	2	Centre educatiu per a infants sords Effetah	Tànger, el Marroc
Pedagogia	2	WAYRA	Cuzco, el Perú
Educació Social	4	Associació Aprendo Contigo	Lima, el Perú
Psicologia	1		
Treball Social	2	INFANT	Iquitos, el Perú
5	11	4	2

Els imports de les beques, en funció del país de destinació i de la durada de l'estada, han estat per a cada estudiant de 1.200 euros en el cas del Marroc, i de 2.000 euros en el cas del Perú.

Programa de voluntariat internacional: Estades Solidàries

En el marc de la XVII Convocatòria d'Estades Solidàries, dirigida a alumnes d'estudis oficials i al col·lectiu de PAS i PDI, s'han concedit un total de vuit (8) ajuts: sis (6) per a alumnes amb estades d'una durada mínima de 7 setmanes i dos (2) per a membres del col·lectiu PAS amb estades de 4 setmanes, a tres (3) països i contraparts sòcies diferents:

Programa Estades Solidàries					
Entitats de les Illes Balears	Col·lectius	Contraparts sòcies	País	Alumnat	PAS
Programa a INeDITHOS	Alumnat i PAS	Aprendo Contigo	Perú	3	1
TATU Project	Alumnat	TATU Project	Tanzània	2	0
DIME	Alumnat i PAS	Hospice San Camilo	Equador	1	1
3	2	3	3	6	2

Els imports dels ajuts, en funció del país de destinació i del col·lectiu al qual pertanyen, han estat de 1.800 euros per a l'alumnat i de 1.000 euros en el cas del PAS.

Projectes de cooperació universitària al desenvolupament (CUD)

En el marc de la XVII Convocatòria d'ajuts per a projectes de cooperació universitària al desenvolupament (CUD), s'han aprovat vuit (8) projectes finançats per un import total de 89.621 euros (60.000 euros a càrrec del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació i 29.621 euros a càrrec de la partida pròpia de la UIB). En aquesta convocatòria han participat setanta (70) membres de la comunitat universitària, entre PDI (60), PAS (4) i alumnes (6), i nou (9) contraparts sòcies ubicades a cinc (5) països diferents:

Responsable/Departament/ Referència	Projecte/Contrapart/País/Modalitat	Quantia assignada
Fernanda Caro Blanco Departament de Filosofia i Treball Social Referència: OCDS-CUD2022/01	«Huambrillas: Niñas y mujeres gestoras de ciudadanía». Instituto de Formación de Adolescentes y Niños Trabajadores (INFANT), Perú Modalitat II	14.999 €
Valeria Soledad Eim Iznardo Departament de Química Referència: OCDS-CUD2022/02	«Implementación de estrategias para la valorización de cultivos no tradicionales y residuos agroindustriales con potencial uso industrial». Universitat del Tolima, Colòmbia Modalitat II	13.300 €
Jose María Buades Rubio Departament de Matemàtiques i Informàtica Referència: OCDS-CUD2022/03	«Propuesta de sistema 3D para seguimiento y medición de úlceras en pies diabéticos». Universitat de l'Havana, Cuba Modalitat II	10.590 €
Maria Elena Cuartero Castañer Departament de Filosofia i Treball Social Referència: OCDS-CUD2022/04	«Programa de intervención para la promoción de calidad de vida profesional en personas voluntarias, profesionales y estudiantes del ámbito sociosanitario y de cuidados paliativos en Ecuador». Asociación Ecuatoriana de Cuidados Paliativos (ASECUP), Hospicie San Camilo, Universitat de les Amèriques (UDLA), Equador Modalitat II	13.112 €
Miquel Àngel Coll Ramis Departament de Geografia Referència: OCDS-CUD2022/05	«El reto de los Objetivos de desarrollo sostenible (ODS) en la educación superior en Turismo». Universitat Científica del Sud, Perú Modalitat I	7.000 €
Elena Baraza Ruiz Departament de Biologia Referència: OCDS-CUD2022/06	«Diagnóstico del potencial de cambio en los sistemas agropecuarios para mejorar su resiliencia frente al cambio climático y potenciar los servicios ambientales en el Páramo Alto Andino de Nariño». Universitat de Nariño, Colòmbia Modalitat I	7.240 €

Claudia Caterina ParedesEsquivel Departament de Biologia Referència: OCDS-CUD2022/07	«ZoZoonosis parasitarias emergentes en el Amazonas Peruano: acceso y promoción de la investigación». Universitat Nacional Major de SanMarcos, Perú Modalitat II	14.750 €
Josefina Bota Salort Departament de Biologia Referència: OCDS-CUD2022/08	«Uso de micorrizas como fertilización biológica alternativa del olivo en condicionesde estrés antibiótico (salinidad y estrés hídrico)». Instituto del Olivo (IO), TunísiaModalitat I	8.630 €

La modalitat I és d'un any de durada. Pel que fa als projectes de la modalitat II, la durada és de dos anys.

XVII Convocatòria d'ajuts per a accions d'educació per a la transformació social – 2021

En el segon termini de la XVII Convocatòria d'ajuts d'educació per a la transformació social que es va resoldre el 10 de setembre de 2021, s'han concedit ajuts per un import total de 15.046,88 euros per dur a terme set (7) accions d'educació per a la ciutadania global, executades per vint-i-nou (29) membres de la comunitat universitària, de quatre (4) departaments diferents i amb la col·laboració de quatre (4) entitats de les Illes Balears, així com apareix a la taula resum:

Títol de l'acció	Persona responsable i departament	Vinculació amb la UIB	Línia estratègica	Acció tipus	Ajut concedit
TALLER. A Què Diem Amor? Reflexió i Creació Artística al Voltant de les Construccions Socials sobre les Relacions Afectivosexuals	Núria Maria Prieto Tur Postgrau d'Especialista Universitari en Coeducació	Alumna	Agenda 2030	A	1.860 €
EXPOSICIÓ. <i>Educant movent consciències amb InèditNet: l'aprenentatge i servei i els Objectius de desenvolupament sostenible en la formació de mestres i escoles de les Illes</i>	Francesca Negre Bennassar Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació	PDI	Agenda 2030	C	1.912 €

SEMINARI. Pedagogia de la Terra. La Recuperació d'un Vincle	Magdalena JaumeAdrover Pedagogia i Didàctiques Específiques	PDI	Sostenibilitat tecnològica i salut	A	2.852,95 €
AUDIOVISUAL. Realidad MENA	Josep Lluís Oliver Torelló Pedagogia i Didàctiques Específiques	PDI	Agenda 2030	C	2.430 €
EXPOSICIÓ. <i>Narratives visuals i orals de dones migrants</i>	Margalida Miró Bonet Infermeria i Fisioteràpia	PDI	Moviments migratoris	C	2.946,94 €
TALLER. El Model Coeducatiu. Un Canvi de Mirada	Carme Rosselló Rosselló Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació	PDI	Agenda 2030	B	500 €
JORNADES. Hey, U Up? Jornadas de Teatro Documental + ODS	Juan José Bermúdez de Castro Acaso Filologia Espanyola, Moderna i Clàssica	PDI	Agenda 2030	A	2.545 €

¹ Acció tipus: (A) Accions d'educació i/o formació de més de 10 hores de durada; (B) Accions d'educació i/o formació de menys de 10 hores de durada; (C) Materials didàctics.

XVIII Convocatòria d'ajuts per a accions d'educació per a la transformació social – 2022

En el primer termini de la XVIII Convocatòria d'ajuts d'educació per a accions d'educació per a la ciutadania global, que es va resoldre el 28 de febrer de 2022, s'han concedit ajuts per un import total de 13.731 euros per dur a terme sis (6) accions executades per vint-i-dos (22) membres de la comunitat universitària de tres (3) departaments diferents:

Títol de l'acció	Persona responsable i departament	Vinculació amb la UIB	Línia estratègica	Acció tipus	Ajut
				1	

Taller de teatre documental i conferència «Teatro aplicado al trabajo con comunidad migrante: refugio y lengua»	Ana J. Cañas Lerma Filosofia i Treball Social	PDI	Moviments migratoris. Sostenibilitat ecològica i salut	A	2.265 €
Taller: Transformació Social des de l'Apoderament Personal, Eròtic i Sexual	M. del Mar Martos Mas Grau Pedagogia	Alumna	Agenda 2030	A	2.606 €
Taller: Educació Sexual per a la Transformació Social, 3a edició	M. del Mar Martos Mas Grau Pedagogia	Alumna	Agenda 2030	A	3.000 €
Acció participativa i jornades: Jornades d'Educació Intercultural i Perspectiva Comunitària. Recerca Participativa	Mercè Morey López Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació	PDI	Moviments migratoris Agenda 2030	A	3.000 €
Conferència «Intervenció social i educació des d'una mirada interseccional»	David Abril Hervás Filosofia i Treball Social	PDI	Agenda 2030	B	300 €
Concurs «Fomentar l'empatia mitjançant el relat com a recurs didàctic», 2a edició	M. del Carme Alorda Terrassa Infermeria i Fisioteràpia	PDI	Agenda 2030	C	2.560 €

¹ Acció tipus: (A) Accions d'educació i/o formació de més de 10 hores de durada; (B) Accions d'educació i/o formació de menys de 10 hores de durada; (C) Materials didàctics.

Mobilitat de dones defensores de drets a la UIB

L'OCDS, amb el suport de la Direcció General de Cooperació del Govern de les Illes Balears i la col·laboració de la Iniciativa Mesoamericana de Defensores (IM-Defensores), duem a terme un programa de mobilitat de dones defensores de drets, del 24 de setembre al 2 d'octubre de 2022.

Aquesta iniciativa forma part de la campanya «Juntas ens Protegim. Defensam Dones Defensores de Drets», que començarem fa tres anys amb l'objectiu principal de

proporcionar un espai segur de formació, construcció de la solidaritat, autocures i incidència política per a set (7) defensores de drets de diferents territoris que estiguessin en programes d'acollida del territori espanyol.

II edició del curs Autoaprenentatge: Una Anàlisi Transversal en un Món Desigual

Mitjançant un itinerari d'autoaprenentatge en línia format per mòduls independents, es pot reflexionar sobre conceptes i línies de pensament relacionats amb la cooperació al desenvolupament emmarcada en l'Agenda 2030 i aprofundir en el seu coneixement des de perspectives diverses. En aquest curs acadèmic s'han inscrit 113 persones (98 dones i 15 homes), de les quals 17 (15 dones i 2 homes) han obtingut un certificat d'aprofitament per 1 ECTS.

Voluntariat universitari: dinamització del Portal de voluntariat i formació

Amb la intenció de promoure la participació de la comunitat universitària per donar resposta a les demandes de les entitats de les Illes Balears, continuam impulsant el Portal de voluntariat de la UIB, on s'han registrat cent vint-i-una (121) persones més, que fan un total de 952 persones voluntàries. A més, deu (10) noves entitats s'hi han donat d'alta, de manera que hi ha un total de 132 entitats registrades i vint-i-set (27) publicacions d'ofertes de voluntariat al llarg d'aquest curs acadèmic.

Una altra acció de promoció del voluntariat és la campanya «Endinsa't al Voluntariat», una continuació de l'anterior campanya #CapFicosVoluntarisUIB, que té per objectiu mostrar com el voluntariat influeix personalment i professionalment en cada persona que s'hi involucra i, a més, com impacta més enllà de l'àmbit local i en la consecució dels Objectius de desenvolupament sostenible de l'Agenda 2030. Una acció solidària importantíssima per transformar el nostre entorn.

En la línia de formació s'han programat tres accions formatives en modalitat presencial:

- «Claus per comunicar des d'una entitat del Tercer Sector», del 20 al 22 de setembre de 2021 (10 hores presencials). Aula AI01 de l'edifici Gaspar Melchor de Jovellanos.

Dades del certificat d'assistència: 21 persones; 16 dones i 5 homes.

- «Aprentatge servei (ApS) i voluntariat: dues vies per al desenvolupament del compromís social en el marc dels ODS», 21, 23 i 24 de març de 2022 (12 hores presencials). Aula AB26 de l'edifici Gaspar Melchor de Jovellanos.

Dades de certificat d'assistència: 14 persones, totes dones.

- «El voluntariat en projectes d'educació en la natura», del 25 al 27 d'abril de 2022 (10 hores presencials). Bosc de Bunyola, hort de la Tanca de Can Fill i campus universitari.

Dades del certificat d'assistència: 19 persones, 17 dones i 2 homes.

- «Autocura, emocions i gestió de l'estrès al voluntariat», del 27 de juny al 3 de juliol de 2021 (6 hores presencials). Aula 01 de l'edifici Beatriu de Pinós.

Dades del certificat d'assistència: 13 persones, totes dones.

Altres activitats organitzades en xarxa

- Jornadas de cooperación feminista. «Del discurso al acuerpamiento», del 30 de setembre al 2 d'octubre de 2022 (20 hores en format presencial i virtual).
- XII Taller Espanya-Amèrica Llatina. «Les religions. Resar no és suficient», el 12 i 13 de novembre de 2021 (juntament amb el SAC, el Departament d'Economia Aplicada de la UIB i l'Institut d'Antropologia de les Illes, 10 hores presencials i en línia).
- #8M2022 – Per una #CooperacióFeminista, 9 de març de 2022 (1 hora presencial) durant l'acte de clausura de la II Jornada de l'OIO a la sala d'actes de l'edifici Gaspar Melchor de Jovellanos.
- Seminari. «Memòria i Lluita del Poble Sahrauí, en el marc de la cooperació universitària al desenvolupament», 25 de maig de 2022 (6 hores presencials).
- Presentació del llibre: "Colapso y desorden global", a càrrec de Tom Kurchaz, Ivan Murray i Ruth Escribano, dia 10 de juny a les 19 hores, a l'Elèctrica Ateneu Popular (plaça de Quadrado, 9).
- Taller. «Ecosistemes colonials: racisme mediambiental, extractivisme i gentrificació», 5 de juliol de 2022 (2 hores presencials). Aula 23 de Sa Riera.

Web i xarxes socials de l'OCDS

Fins al mes de juliol de 2022, 17.513 usuaris han visitat la pàgina web de l'OCDS <<http://cooperacio.uib.cat/>> i han visitat un total de 58.166 pàgines. Actualment, tenim 2.409 seguidors al compte de Twitter, 2.174 seguidors a la nostra pàgina de Facebook, i 1.749 seguidors al perfil d'Instagram.

Enllaços a la pàgina web

- <www.cooperacio.uib.cat>